కుక్క- జట్టీ

శొంఠి వెంకటరమణ గారు, బి. యే.

విస్సన్నతో వీథిలోనికి వెళ్ళడమనేది, తద్దినం కొనితెచ్చుకోవడం అన్నమాట. మనిషి తిన్నటివాడు కాడు. ఇంటికప్పుమీద బెడ్డవేసి, పిపాగ్గేరకం! ఎక్కడికి వెళ్ళినా కుక్క-జట్టీలు తెస్తూవుంటాడు. వాడిలో వుండే గొప్ప లోపం యేమిటీ అంటే, ప్రపంచంలో యెవరూ తనవంటి కుశాగ్రబుద్ధి కలవాళ్లు కారని. 'వీళ్ల కీమాత్రం వివేకం లేదేమి చెప్మా?' అనుకుంటాడు. కాని పాపం వాడికి మనసులో మాత్రం యెట్టి దుర్గుణంలేదు——తల్చుకోకుండానే తవ్వాయిల్లో పడతాడు.

విస్సన్న, నేనూ కలిసి, ఒకనాడు కాఫీక్లబ్బుకి వెళ్లడం తటస్థించింది. ఊళ్లో కల్లా అయ్యర్ క్లబ్బు చాలా పేరుపడ్డది; చాలా పెద్దది కూడాను. ఎప్పుడూ అక్కడ జనం క్రిక్కిరిసి ఉంటారు. వచ్చినవాళ్లకి ఫలహారాలు వడ్డించిందికి చాలమంది నౌకర్లు, చాకర్లు ఉన్నారు. క్లబ్బులో బెంచీలు, బల్లలు, శుభ్రంగా ఉండి, వచ్చేవారు కూర్చుందుకు మంచి సదుపాయంగా ఉంటాయి.

మాకిద్దరికీ పరిచయం లేనట్లు, విస్సన్న, నేనూ చెరొక బెంచీమీద కూర్చున్నాం. నాకు కావలసిన ఫలహారపు దినుసులు నేను తెప్పించుకున్నాను. విస్సన్న ధ్యానంమట్టుకు టిఫిన్ మీద లేదు. ఏదో ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఇంతట్లో క్లబ్బు కుర్రవాడొకడు విస్సన్నను సమీపించి, "అయ్యా, మీకు ఏంకావాలి?" అని అడిగాడు.

వెంటనే విస్సన్న కుర్రవాడివైపు తిరిగి, "సబ్బుబిళ్ల, పీట, వేడినీళ్లు, మంగలివాడు కావాలి" అన్నాడు. ఆకుర్రవాడు మొదట బిక్కజచ్చి చూచి, పిమ్మట కొంచెం కోపంతో "ఇది క్షురశాలషాపు కాదు; కాఫీహోటేలు" అని తీక్ష్ణంగా పలికి, విస్సన్నవేపు చురచుర చూడడం ప్రారంభించాడు.

విస్సన్న చిరునవ్వుతో, "అయితే అబ్బాయీ, ఏంకావాలని యెందుకు నన్నడిగావు? కాఫీక్లబ్బులోకివచ్చేవాళ్లెవరైనా యెందుకొస్తారనుకున్నావు? ఆమాత్రం ఊహించుకోలేకుంటే యేలాగు? ...నీకాఫీ, యిడ్లీ, నువ్వు తీసుకురావడం మాని, ఏంకావలని అడగడ మెందుకు?" అన్నాడు.

ఆకుర్రవాడు యేమీ అనకుండా, మొగం చిట్లించుకొని లోపలికి పోయి కాఫీ యిడ్లీ తెచ్చి విస్సన్నయెదుట ఉంచాడు. అంతట విస్సన్న మెల్లగా "చూడూ, అబ్బా

యీ, మనం యేపని చేస్తూవున్నా, కొంచెం ఆలోచిస్తూ వుండాలి; సంగతులు గ్రహించాలి. అంతేకాని, కాఫీహోటేలుకి వచ్చిన వాడు తిరగలి కొనడానికి రాడుకద? పాంకోళ్లు మంచి రకం దొరుకుతాయా అని అడగడు కద? నేను చుట్టలకొట్టు పెట్టుకుంటే, నాదుకాణానికి వచ్చేవాడు చుట్టలకోసం వచ్చేడనుకుంటానుకాని, గుఱ్ఱం బేరమాడిందికి వచ్చేడని తలచను కద? ఏమంటావు, నిజమేనా?" అన్నాడు.

ఆకుఱ్ఱవాడికి అపరిమితమైన కోపం వొచ్చింది; కాని యేమీ బదులుచెప్పక, లోపలికి వెళ్లిపోయాడు. విస్సన్న మాటలకు నాకు ఉప్పెనగా నవ్వొచ్చింది. కాని నవ్వు సమాళించుకొని ఊరుకున్నాను.

విస్సన్నకు సమీపంగా ఆ బెంచీ మీదనే కూర్చుని ఒక వైదీకపు బ్రాహ్మడు యిడ్లీ తెప్పించుకొని, పచ్చడి మారడిగి, తొందరగా తింటున్నాడు. క్షణమాత్రం వానిని నిదానించి, విస్సన్న, "ఏమండీ అయ్యా, ఇటు చూడండి...ఆయిడ్లీలో నంచుకుందుకు వేసిన పచ్చడిలో తలవెంప్రుకలు కాని, కరుదూపం కాని, యిటువంటివి యేవైనా పడివున్నాయా?" అని ప్రశ్నించాడు.

నోటికెత్తిన యిడ్డెనముక్క అసహ్యంతో నేల పడవేసి, ఆ బ్రాహ్మడు "అబ్బే, యేం గ్రహచారం! వెంప్రుకలు పడ్డాయటండీ, నేను కనిపెట్టనేలేదు." అంటూ, ఫలహారం విడిచి లేవబోతూ వుంటే విస్సన్న, "అదికాదండీ నేనన్నది. వెంప్రుకలు పడ్డాయి అని నేచెప్పలేదు. ఒకవేళ మీరు తింటూవున్న పచ్చడిలో అట్టివి పడివుంటే నాకు చెప్పమన్నాను. అంతేకాని—" అంటూ తనయిడ్లీ మెల్లగా తినడం ప్రారంభించాడు.

ఆతరవాత హోటలధికారితో వెళ్లి ఆవైదీక బ్రాహ్మడు యేంచెప్పాడోకాని, అయ్యారుగుండారు సర్దుకుంటూ వచ్చి విస్సన్నతో, "ఏమండీ సామీ, యిడ్లీఛట్నీలో తలవెంప్రుకలున్నవని చెప్తిరటనే? ఏవీ చూపండిమీ! పాపం ఆయన యిడ్లీభోజనం చెయ్యకుండానే వెళ్లిపోయినారే! ఇది మీకు బాగావుందా?" అని గద్దించడం ప్రారంభించాడు.

అయ్యారువేపు తిరిగి విస్సన్న, "నేనట్లా యేమీ అనలేదు" అన్నాడు.

"అనలేదా? మరి మీరన్నట్లు ఆ బ్రాహ్మడు చెప్పాడే?"

"నేనన్నది యేమిటంటె, ఆయన తింటూవున్న పచ్చడిలో వెంప్రుకలు, కరుదూపం, యిత్యాది సామగ్రి యేమైనా ప్రమాదవశాత్తూ ఒకవేళ పడివున్నట్టయితే, నాకు తెలియజేయవలసిందని ప్రార్థించాను." అని విస్సన్న సమాధానం చెప్పాడు.

"అట్లా అనడం మీకు న్యాయంగా వుందా?"

"అదికాదండీ, అయ్యర్ గారూ, పచ్చడి వంటి పదార్థంలో సాధారణంగా మా స్వగృహాల్లోకూడా యేం జరగడం సహజం అంటే, ఆడవాళ్లు చిక్కుతీసుకున్న తలవెంప్రుకలు, మొదలైనవి మిశ్రమం అవుతూ వుంటాయి.

ఇందులో ఆశ్చర్యం యేముందీ? ఆకారణం
చాత నేను ఆ బ్రాహ్మడిని అలా అడిగాను
కాని, మరేం కాదు. ఒకవేళ నేను 'అయ్యా,
పచ్చడిలో గుడ్డుపీలికలు కాని, పళ్లుదోము
పుల్లలు కాని పడ్డాయా?' అని అడిగివుంటే,
అసందర్భంగా అడిగానని తలచవచ్చును.
ఏమంటారా, అట్టి వస్తువులు పచ్చడిలో కలిసి
పోవడం అనేది, యెన్నడూ జరగదు." అని
విస్సన్న పెద్దలెక్చరు మొదలుపెట్టాడు.

అయ్యారు తెల్లబోయి చూస్తూ, యింత
ట్లో ఎవరో తనను పిలవగా, విస్సన్నతో
యేమీ బదులు పలకక, తనలోతాను యేదో
గొణుగుకొంటూ వెళ్లిపోయాడు.

విస్సన్న యిడ్లీ తినడం సమాప్తంచేసి,
చెయ్యి కడుక్కున్నాడు. కాఫీ యింకా వేడిగా
ఉండబట్టి, చల్లారే వరకూ కూర్చోవలసి
వచ్చింది. ఊరికే కూచుంటే విస్సన్నకి ఊసు
పోతుందీ? తనకెదురుగా వున్న బెంచీపైన ఒక
కోమటి కూర్చుని, కాఫీతాగే ప్రయత్నంలో
వున్నాడు. విస్సన్న దృష్టంతా అటువైపే
వున్నది. కోమటి రెండు గుక్కల కాఫీ తాగే
వరకూ నిరీక్షించి, అటుపైని విస్సన్న, "శెట్టి
గారూ, మీరు కాఫీ పుచ్చుకుంటున్నారుకదా!
మీ కేదీ వింతవాసన వేయలేదూ?" అని
ప్రశ్నించాడు. కోమటి కనుమానం గలిగి
కాఫీ పదేపదే వాసన చూడడం ప్రారంభించా
డు. కొంచెంతాగి, చప్పరించి పరీక్షించాడు.

"నా కేమీ స్ఫురించలేదండీ. ఏం
వాసన అని మీ అభిప్రాయం?"

"పోనీ, రుచిలో యేమైనా విశేషం
ఉందా?" "ఏమోనండి పోల్చలేకుండా వున్నా
ను. అదికాక, కాఫీవేడికి గొంతుక కాలిపోతూ
వుంటే, యేం నిదానం చెయ్యడం?" అన్నాడు
శెట్టి.

అంతటితోనైనా ఊరుకోక విస్సన్న,
"కాఫీలోకి వాళ్లు మరిగిస్తూవున్న పాలలో,
చుట్టపీకగాని, పొడుముపొట్లంగాని పడివుంటుం
దేమో అని మిమ్మల్ని అడిగాను." అన్నాడు.

కోమటి తాగుతూవున్న కాఫీ తుప్పున
ఉమ్మివేసి, పైకివెళ్లి వమనం చేసుకోవడానికి
యత్నించి, వమనం కానందున కడుపులో
యేదో వికారంగా వున్నదని సోడాబుడ్డి ఒకటి
తాగి, అయ్యారు దగ్గిరికివెళ్లి డబ్బుచెల్లించాడు.

శెట్టి వెళ్లిపోయిన ఉత్తరక్షణం అయ్యారు
కుర్చీనుంచి లేచి, ధుమధుమ లాడుతూ విస్స
న్నవద్దకు వచ్చాడు. ఈపర్యాయం నిజంగా
యేదో యుద్ధం జరుగుతుందని నేను చాలా
భయపడ్డాను. విస్సన్నకిమాత్రం అట్టి జంకు
లేక, అయ్యారు కోపంతో తనవైపు రావడం
కనిపెట్టి, పకపక నవ్వడం ప్రారంభించాడు.
ఆనవ్వుతో అయ్యారుకి మతిపోయింది. వెఱ్ఱె
త్తిన కోతికి జెఱ్ఱి కరిచినట్లు పరిణమించింది.
తోకతొక్కిన పామువలె అయ్యారు కస్సూ
బుస్సూ మనడం మొదలుపెట్టాడు.

"ఇదేమయ్యా, యీ అన్యాయం? హో
టలుపెట్టి యిన్ని సంవత్సరాలైంది కాని,
యెన్నడూ ఇక్కడ ఎవరూ కూడా కాఫీ
బాగుండలేదనికాని, తినుబడివస్తువులు రుచిగా
లేవనికాని, అనివుండలేదు. మీరు నాక్లబ్బుకు

చాలా అపకీర్తి తెస్తూవున్నారే! మొదట నేమో ఛట్నీలో వెంట్రుకలున్నవని అన్నారు. ఇప్పుడు కాఫీలో పోసిన పాలు చుట్టకంపు కొడుతున్నాయని అంటున్నారు. ఇట్లాటిమాటలు కల్పించడం పెద్దమనిషి తరహాయేనా? ఇంతమంది తగుమనుష్యులు ఇక్కడ కాఫీ పుచ్చుకుంటున్నారు; ఎవరికీలేని వింతవాసన, వింతరుచి, మీకొచ్చిందా యేమిటి?

"అయ్యరుగారూ, మీరు నెమ్మదిగాను, మర్యాదగాను మాట్లాడితేనే గాని ప్రయోజనంలేదు. మీరు నామీద నిష్కారణంగా నేరం మోపుతూ వున్నారు. కాఫీ చుట్టకంపు వేస్తున్నదని నేను అనడంలేదు; ఆమాట కేవలం అసత్యం." అని విస్సన్న గట్టిగా నోరుచేసి, కన్ను ఎఱ్ఱచేశాడు.

"అయితే పోనీ, మరి యేమంటిరి? మీరు శెట్టిగారితో యేమన్నారో సెలవియ్యండిమీ."

"అలా అడగండి, చెప్తాను. కాగుతూ వున్న పాలలో, చుట్టపీకలు పడేటందుకు అవకాశం కలదు గనక, అట్టి ప్రమాదం జరిగి ఉంటుందేమో అని అనుమానం కలిగి, కాఫీ తాగే ముందుగానే సందేహం తీర్చుకోవడం భావ్యం అని తలచి, శెట్టిగారితో ప్రస్తావించాను. ఇప్పుడు నేనింకా గుక్కెడు కాఫీ అయినా తాగలేదు గదా, నేను కాఫీ యేం వాసన వేస్తూవుందో ఎలా చెప్పగలను?" అని యింకా విస్సన్న యేమో చెపుతూ వుండగానే అయ్యరు, అన్నాడు.

"చాల్చాలు లేవయ్యా, పాలలో చుట్టపీకలు యెట్లా పడుతవండీ? ఎవరు విన్నా నవ్వుతారు."

విస్సన్నకి ఒళ్లు మండుకొచ్చింది. అయ్యరు నేరకపోయి ఆమాట అన్నాడు.

"అయ్యర్ గారూ, పాలలో చుట్టపీకలు పడడం యెలా తటస్థిస్తుందని కదూ అడిగారు? చెప్తాను వినండి. మీవద్ద కొలువుకి కుదురుకున్న వాళ్లలో అందరూ కాకపోయినా, కొంతమందయినా చుట్టలు కాల్చేవాళ్లుఉన్నారా, లేదా? కాఫీక్లబ్బులో చేరుకున్న కుర్రవాళ్లకి అనేకమందికి, యిలాటి దుర్వ్యసనాలు చాలా ఉంటాయి. చుట్టలు, సిగరెట్లు మొదలైనవి కాల్చడం వాళ్లకి సామాన్యమైన వ్యసనం! ఇంకా కొందరు పొడుం కూడా పీలుస్తారు; కొందరు ఖారా ఖిల్లీ నములుతారు. పొయ్యివద్ద మీ మనుషులు నలుగురూ చేరి, ఫలహారాలు పక్వం చేస్తూవున్నప్పుడు చుట్టలు కాల్చరా? పొడుం పీల్చరా? ఖిల్లీలు వెయ్యరా? అన్నీ చేస్తారు. ఆసమయంలో మీరు యేదో పనిమీద ఒక కుర్రవాడిని కేకవేసి పిలుస్తారనుకోండి. వాడు అప్పుడు చుట్ట కాలుస్తున్నాడనుకోండి. ఆచుట్ట కాలుస్తూనే వాడు మీవద్దకు రాడుకద? మీ పిలుపు వినగానే వాడు చుట్టతీసి, గోడకి రాసి ఆర్పి, యేగూట్లోనో, యేదూలం మీదనో, ఎక్కడో భద్రపరచుకొని, అప్పుడు యివతలికి వస్తాడు. పొడుం పొట్లాలు దాచుకుందుకు సహితం యివే స్థానాలు. ఈరీతిగా దాచుకుని, తిరిగీ, ఆవస్తువులను ఉపయోగించడానికి వీలు చిక్కనప్పుడు, క్రమంగా అవి మరుపొస్తాయి. అట్టి చుట్టపీకలు, పొడుం పొట్లాలు మొదలైనవి, గాలికి కాసి; బల్లులు, యెలకలు సంచారం

చేస్తూవున్నప్పుడు కాని, జారి, దిగువనున్న ఫలహారాలలోను, పాలగిన్నెలోను పడుతూ వుంటాయి. అట్టి ప్రమాదాలు మనం ప్రత్యక్షుంగా జరగడం చూడకపోయినా, అవి జరిగేటందుకు వీలు ఉన్నదంటారా, లేదంటారా? అంతేకాని, మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా పాలగిన్నెలో చుట్టపీకలు వేసి మరిగిస్తారని యెవరన్నారు? ఒకవేళ యెవరైనా అనినా; అది విశ్వసించ రాని మాట. ప్రమాదాలు అన్నింట్లోను వస్తవి; రావు అని తలచడం బుద్ధి తక్కువ! పోనిగాని, అయ్యరుగారూ, మీరు యిలాటి ప్రమాదాలు జరగడం అనేది యెన్నడు" వినలేదు, చూడలేదు, అని ప్రమాణపూర్తిగా చెప్పగలరా?"

"ఏమో స్వామీ, మీతో వాదనకి నేను రాలేదు. నాకిట్లాటి సంగతులేమీ తెలియవు." అని అయ్యరు మొగం చిట్లించుకున్నాడు.

"మీకు తెలియకపోతే నేను మనవి చేస్తాను కదూ, ఇటువినండి పంచదారకీ, తేనెకీ చీమలు చేరుతవి. నేతి కుండలలోను, నూనె కుండలలోను బొద్దెంకలుపడిపోతూవుంటాయి. ధాన్యం కొట్లలో యెలకలు, పిల్లులు, కావలసినంత రసాభాసు చేస్తూవుంటాయి. పప్పుల బుట్లల్లోను, అరిల పెట్లల్లోను, మూషక ప్రవేశం కాకుండా ఉండదు. ఇక మన వంటదినుసులలో సహితం, అనేకమైన విపరీతాలు జరుగుతూ వుంటాయి. తోటకూర, బచ్చలి ఆకు, గోంగూర, యిత్యాది ఆకు కూరలు పులుసు వండినప్పుడు, ఆకు తేళ్లు, చిట్టిమిడతలు మొదలైనవి విస్తట్లో ప్రత్యక్షం కావడం కద్దు. బూరెలూ, ఒబ్బట్లూ—యిలాటి పిండి వంటల్లో కండచీమలు, యీగలు రావడం వింతకాదు. పిడకల తంపిమీద పెద్దకడవతో పాలు కాగుతూ వున్నప్పుడు, పైనుంచి బల్లులు తేళ్లు, కట్లపాములు, కూడా పడడం ఆశ్చర్యం కాదు. అనుభవం మీద యీసంగతులన్నీ మన పూర్వులు పూర్తిగా గ్రహించారు గనకనే, "ప్రతి మనిషి కూడా యేడాదికి అర్థమణుగు తలకాయయెత్తు మాంసం భక్షిస్తాడు" అని గ్రంథాల్లో వ్రాసారు.

"సామీ, మీ ఉపన్యాసం ఇంక చాలించండి. మీపుణ్యం ఉంటుంది. వినడానికి నాకు కష్టంగావుంది. మీరు సెలవిచ్చినదంతా వాస్తవమే కావచ్చును; కాని మాక్లబ్బులో మాత్రం మీరు యిట్లాటి ప్రసంగం గూర్చి మాట్లాడకూడదు. కాఫీహోటలు కొచ్చేవారు వారికి కావలసిన ఫలహారం ఆరగించి వెళ్లిపోవలెనే కానీ, యిట్టిమాటలెందుకండీ?"

ఇంకా ఊరుకుంటే బాగుండదని నేను లేచి "అయ్యో, అయ్యరుగారూ, దీనికోసం యింత వివాదం, చర్చ, యెందుకండి! ఊరుకుందురూ." అని నెమ్మదిగా సమాధానపఱచి పంపివేసి, విస్సన్నతో "కాఫీ చల్లారిపోతూవుంది. వేగం తాగేస్తే, పోదాం మనం. కాఫీక్లబ్బుకి వచ్చి, కాట్లాడడం బాగుండదు" అని చెప్పి, తొందర పెట్టాను.

ఇవతల కొచ్చిన తర్వాత, నన్ను చూసి నవ్వుతూ అన్నాడు, విస్సన్న, "ఎవడికీ మతీ సుతీ ఉన్నట్లు కనిపించదు, చెప్మా! మాటాడితే చిన్నగా అర్థంకూడా చేసుకోక అసందర్భంగా ప్రవర్తిస్తారేం? నా మాటల్లో యేం దురుద్దేశం ఉన్నదని, అయ్యరు అలా కరవొచ్చాడు?"

ఏమీఅనక, నాలోనేను నవ్వుకున్నాను.